

Region Uppsalas ledningskontor
Peter Olsson
Tfn 018-611 27 45
E-post peter.olsson@region uppsala.se

Finansdepartementet

Svar på remiss angående Kommunal anslutning till Utbetalningsmyndighetens verksamhet (SOU 2025:20)

Sammanfattning

I utredningen Kommunal anslutning till Utbetalningsmyndighetens verksamhet (SOU 2025:20) beskriver utredningen tre alternativ för anslutning till Utbetalningsmyndigheten (UBM). I det första alternativet föreslås att kommuner och regioner ansluts till båda grenarna av UBM – transaktionskontot samt dataanalys och granskning. I det andra alternativet ansluts kommuner och regioner endast till UBM:s dataanalys och granskningsdel. I det tredje alternativet ansluts kommuner och regioner endast till transaktionskontot.

Region Uppsala ställer sig bakom i första hand förslag nummer två och i andra hand förslag nummer ett. Samtliga förslag påverkar Region Uppsala i stor utsträckning, men i olika hög grad.

Även om förslaget träder i kraft tidigast 2027 behöver Region Uppsala fortsätta arbetet med att bygga upp egen förmåga inom området felaktiga utbetalningar och välfärdsbrottslighet. Förberedelser inför anslutning behöver ske tidigt och i samverkan med UBM för att anslutningen ska kunna ske skyndsamt samt kostnadseffektivt.

Region Uppsala ser ett värde av att samverka med UBM för att anpassa de kontroller som UBM planerar att genomföra till regionens egen kontext för att maximera träffsäkerhet och förenkla omhändertagandet av framtida impulser om felaktiga utbetalningar. Tidigt samarbete med UBM innebär att Region Uppsala kan identifiera de förändringar i system och processer som krävs så att förändringar kan ske parallellt med utvecklingen av nya kontroller som minskar risken för förseningar och ineffektiva implementationer.

Alternativ 1 och 2 – Kommuner och regioner ansluts till UBM:s dataanalys och granskningsdel med eller utan att också ansluta till transaktionskontot

Om förslag ett eller två blir gällande påverkas nuvarande verksamheter inom Region Uppsala kraftigt som rör utredning och åtgärder av felaktiga utbetalningar, IT-arkitektur, datahantering, betalningssystem och processer. Detta är ett större projekt som kommer att behövas samordnas och utföras av flera olika delar av organisationen. Speciellt kommer höga krav att behöva ställas på datahantering och datakvalitet för ekonomisk information, beslutsinformation och kontaktinformation, som i dagsläget finns i flera system som inte är harmoniserade med varandra. Dock finns det en effekthemtagning utifrån att UBM kommer att stödja Region Uppsalas förmåga att identifiera felaktiga utbetalningar och fungera som en naturlig hubb för myndigheter, kommuner och regioner att samverka kring arbetet mot organiserad brottslighet.

Region Uppsala arbetar för att bygga upp en egen förmåga för att motverka felaktiga utbetalningar och organiserad brottslighet, men kommer inte att kunna göra de kontroller som regionen rimligtvis bör eftersträva för att minimera risken för felaktiga utbetalningar och välfärdsbrott utan anslutning mot UBM:s dataanalys och granskningsverksamhet. UBM:s uppdrag är att stödja, men inte ersätta, de arbeten som sker inom myndigheter, kommuner och regioner, och kommer därför att kunna leverera myndighetsövergripande, kommun- och regionövergripande impulser som regionen inte på egen hand skulle kunna identifiera utan omfattande lagändringar. Förslag ett och två skulle förstärka den redan påbörjade inriktningen och därför ställer sig Region Uppsala bakom det första och andra förslaget som lagts fram av utredningen.

Alternativ 1 och 2 - Utbetalningar till privata utförare

Region Uppsala vill poängtera vikten av att anslutningen av utbetalningar till privata utförare införs och ser gärna att denna åtgärd införs så snart som möjligt. En fördröjning riskerar att öppna för felaktiga utbetalningar och möjliggöra för oseriösa aktörer att utnyttja systemet. Detta är särskilt viktigt för att säkerställa att privata utförare kan konkurrera på lika villkor, utan att hamna i en ogynnsam position när det gäller till exempel att leverera vård på ett korrekt sätt.

Enligt utredningen krävs en ytterligare undersökning för att tydliggöra vilka uppgiftsskyldigheter som behöver fastställas och hur dessa ska utformas innan en sådan anslutning kan genomföras. Detta arbete bör genomföras snarast, då det är ett mycket prioriterat område.

Alternativ 3 – Kommuner och regioner ansluts endast till transaktionskontot

Om förslag tre antas blir det också en mycket stor påverkan på betalningssystem, IT-arkitektur och processer som rör betalning och kontohantering. Detta förslag ger effekt på samhällsnivå i form av ökad resiliens för Sveriges betalningsförmåga, men en kostnad på regional nivå. Detta har inte samma potential för effekthemtagning inom felaktiga utbetalningar som i de två första förslagen. Region Uppsala anser att anslutning mot UBM:s transaktionskonto, om detta ska genomföras, också ska kombineras med anslutning mot UBM:s verksamhet för dataanalys och granskning enligt förslag ett i utredningen.

För Region Uppsala

Helena Proos
Regionstyrelsens ordförande

Johan von Knorring
Regiondirektör